

DLBR Økonomi

Business Check

Ægproduktion 2013

– med driftsgrensanalyser
for konsum æg og rugeæg

DLBR[®]

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

Business Check Ægproduktion

Individuel benchmarking for ægproducenter

Formål

Business Check kan anvendes til individuel sammenligning bedrifter imellem. Der sættes fokus på driftsgrenen ægproduktion. Styrken ved Business Check er, at der er en virkelig bedrift bag tallene i hver eneste søjle.

I Business Check indgår alle indtægter og alle udgifter. Det vil sige, at resultatet opgøres, efter at alle inputfaktorer er blevet aflønnet inkl. egen arbejdsindsats og forrentning af den investerede kapital. Med Business Check resultatet kan man se, hvad man har tilbage i overskud og til dækning af risiko ved ens produktion.

Hæftet kan anvendes til sammenligning med driftsgrensanalysen i egen årsrapport, og det kan dermed bidrage til at sætte fokus på krav til dækningsbidrag og afkastningsgrad.

Hvor kommer data fra

Tallene i Business Check ægproduktion stammer fra driftsgrensanalyserne i den interne årsrapport, der er indberettet til VFL's økonomidatabase senest d. 1. juni 2014. I driftsgrensanalysen er indtjening og omkostninger på bedriften delt mellem driftsgrenene helt til bundlinjen.

For burægsproduktion indgår der 6 opgørelser i beregning af gennemsnittet. Heraf er de 5 vist individuelt. Det er de 5, hvor der er givet samtykke til individuel præsentation. Der indgår 11 opgørelser fra økologiske ægproducenter i gennemsnittet. De 8 af dem er vist enkeltvis. For rugeægsproduktion indgår der 6 opgørelser i gennemsnittet. De er alle vist individuelt, da der er samtykke hertil på dem alle.

For buræg og økologi gælder det dermed, at gennemsnittet ikke er et gennemsnit af de viste bedrifter, men derimod et gennemsnit af alle de tilgængelige driftsgrensanalyser for de to produktionssystemer. Der er ikke så mange opgørelser for skrabeæg og frilandsæg, at der kan beregnes et gennemsnit. Derfor er de få opgørelser, der er til rådighed pr. 1. juni 2014, vist individuelt.

Bemærk, at opgørelserne generelt **ikke** er repræsentative for branchen generelt, da andelen af viste opgørelser er lav i forhold til den samlede population. Det gælder naturligvis især skrabeæg og frilandsæg.

Nøgletal mv.

Årets resultat

Årets resultat er det beløb, der er tilbage, efter at alle inputfaktorer er blevet aflønnet. Dog er der ikke taget højde for omkostninger til anskaffelse af jord til udbringning af gylle. Det vil sige, at 'årets resultat' er restbeløbet til risiko, anskaffelse af jord samt overskud. Opgørelserne er sorteret efter årets resultat pr. årshøne.

Gennemsnitlig betalt rente

Denne rente bruges til beregning af rentekomkostningerne på den investerede kapital. Renten er individuel.

Bunden kapital pr årshøne

Den bundne kapital består af afskrivningsgrundlaget for bygninger og inventar. For besætning, beholdninger og anden kapital, der måtte være bundet i ægproduktionen, er der tale om værdierne på ultimotidspunktet. Bunden kapital til opbevaring af gødning indgår, mens grej til udbringning af gødning anses for en omkostning for marken. Aktiver, der anvendes til opbevaring af foder, er en del af den bundne kapital i den animalske produktion.

Forrentning af bunden kapital

Renteomkostningen beregnes som gennemsnitligt betalt rente gange bunden kapital pr årshøne.

Afkastningsgrad

Afkastningsgraden er det nøgletal, der er bedst sammenligneligt med andre erhverv. Det angiver, hvem der har været bedst til at aflønne den indsatte kapital.

Afkastningsgraden er defineret som *årets resultat før forrentning af bunden kapital* divideret med *bunden kapital*.

Ved nogle enkelte bedrifter giver nøgletallet ikke mening og er derfor ikke beregnet. Det gælder specielt for de bedrifter, der producerer i lejede bygninger, og derfor kun har bundet en relativ lille kapital i ægproduktionen.

Krav til dækningsbidrag

Krav til dækningsbidraget er beregnet som summen af kapacitets- og kapitalomkostninger med positivt fortegn.

Arbejdsomkostninger

Arbejdsomkostninger er summen af lønomkostninger og ejer aflønning med positivt fortegn.

Kr. pr. indsat høne

Kr. pr. indsat høne omfatter det beløb, der er betalt pr. hønnike indsat i produktionen i løbet af regnskabsåret. Der er ikke angivet et beløb i de tilfælde, hvor der ikke er indsat hønniker i regnskabsåret.

Kr. pr. kg internt omsat korn

Kr. pr. kg internt omsat korn udgør den interne overførselspris, der er anvendt ved overførsel mellem mark og husdyrproduktionen. Der angives ingen pris, hvis kornet er indkøbt.

Bemærk i øvrigt at der ikke er angivet en pris pr. kg æg. Tilsvarende er der ikke beregnet en fremstillingspris pr. kg æg. Det skyldes alene, at mængde oplysningerne på de leverede æg i opgørelserne ikke sikre nok.

Resultater fra Business Check Æg 2013

Tabel 1 viser et uddrag af resultaterne af opgørelser for buræg, økologiske æg og rugeæg. Bemærk at produktionssystemerne **ikke** kan sammenlignes.

Tabel 1 Uddrag af resultaterne fra Business Check Æg

Kr. pr. årshøne	Gns. buræg	Gns. økologi	Gns. rugeæg
Opnået dækningsbidrag	34,2	92,5	97,6
Krav til dækningsbidrag	43,6	97,2	70,1
heraf energi	2,9	5,1	4,9
heraf vedligehold	1,8	7,0	6,0
heraf arbejdsomkostninger	15,9	39,7	25,7
heraf renter, leje og afskrivninger	18,6	33,9	28,1
Årets resultat	-9,4	-4,7	27,5
Afkastningsgrad, pct.	-1,9	2,0	10,6

De 6 burægproducenter, der indgår i gennemsnittet, har i 2013 haft et underskud på 9,4 kr. pr årshøne. Det er efter, at ejeren har fået løn for arbejdet i ægproduktionen og efter, at alle aktiver er forrentet. Der er opnået et dækningsbidrag på 34,2 kr. pr. årshøne. Kravet til dækningsbidrag viser, at det skulle have været 43,6 kr., hvis resultatet skulle have været 0. Det er især arbejdsomkostninger og kapitalomkostninger, der fylder rent omkostningsmæssigt neden for dækningsbidraget. Som den eneste produktionsgren er også afkastningsgraden negativ.

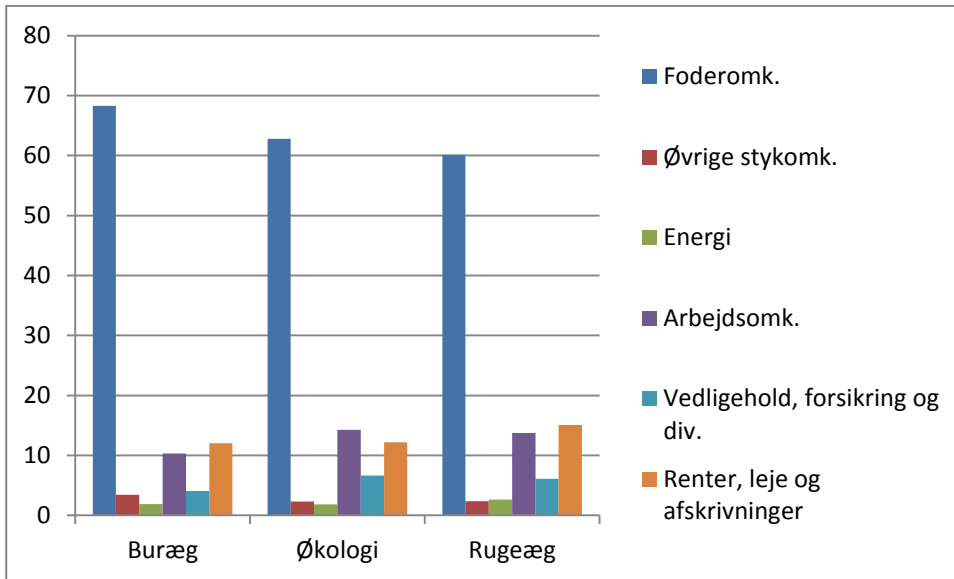
Også de økologiske ægproducenter har i 2013 haft et underskud. For deres vedkommende lyder det på 4,7 kr. pr. årshøne. Med et krav til dækningsbidrag på 97,2 kr. er 92,5 kr. i dækningsbidrag altså ikke nok til at dække alle kapacitets- og kapitalomkostninger. Her er det i høj grad også arbejdsomkostninger og kapitalomkostningerne, der fylder. De økologiske ægproducenter har en lille positiv afkastningsgrad.

Som den eneste produktionsgren har rugeægproducenterne i gennemsnit et overskud, som lyder på 27,5 kr. pr årshøne. Bemærk at rugeægproducenter på ingen måde kan sammenlignes med konsumægproducenter, da de producerer til vidt forskellige markeder. Også hos rugeægproducenterne er det arbejds- og kapitalomkostninger, der udgør størsteparten omkostningerne nedenfor dækningsbidraget.

Fordeling af omkostninger

Figur 1 viser, hvordan de samlede omkostninger fordeler sig for gennemsnittet i de tre produktionssystemer.

Generelt er den helt store omkostning ikke overraskende foder. Det ses dog også, at omkostningsstrukturen ved økologisk ægproduktion og rugeægproduktion er en smule anderledes end ved burægproduktion. De to førstnævnte er lidt mere arbejdstungt pr. høne, som ses ved de højere arbejdsomkostninger, mens rugeægproduktionen derudover også er lidt mere kapitaltungt end de to andre produktionssystemer. Det ses ved de lidt højere omkostninger til renter, leje og afskrivninger. Det er helt som forventet, da der ikke er så mange høner pr. investeret krone i en rugeægproduktion som i de øvrige. Dels er hønerne større, dvs. de kræver mere plads, og dels skal der i sagens natur også være plads til haner i en rugeægproduktion. Det er der ikke i de andre produktionssystemer.

Figur 1 Fordeling af omkostninger ved produktion af hhv. buræg og økologiske æg til konsum og rugeæg

Business Check Æg 2013

Burægsproduktion - opgjort pr. årshøne

Løbenummer	Gns.	1	2	3	4	5
Salg af æg	169,9	169,8	189,5	179,8	159,7	143,7
Køb af hønniker	-29,2	-30,6	-19,9	-43,3	0	-37,4
Besætningsforskydning	2,1	-2,3	-10,0	9,4	-6,5	7,3
Andet	1,9	3,4	0,2	0	1,7	6,3
Bruttoudbytte i alt	144,7	140,3	159,8	145,9	154,8	119,9
Korn	-17,5	-23,2	-52,7	0	0	-8,65
Færdigblanding	-87,7	-71,1	-74,2	-107,7	-104,4	-84,4
Dyrlæge og medicin	-1,0	0,2	-0,7	-1,6	-1,6	-0,5
Diverse vedr. husdyr	-4,3	-2,8	-1,8	-6,1	-4,2	-5,2
Stykomkostninger i alt	-110,5	-96,9	-129,5	-115,4	-110,2	-98,8
Dækningsbidrag	34,2	43,5	30,3	30,5	44,6	21,1
Energi	-2,9	-1,8	-1,5	-3,7	-6,5	-2,4
Vedligehold	-1,8	-2,0	-1,7	-2,1	-2,5	-1,0
Lønomsomkostninger	-7,0	-8,9	-8,0	-9,8	-5,0	-6,5
Ejer aflønning	-8,9	-3,8	-2,5	-4,4	-20,0	-6,4
Forsikringer	-1,1	-1,0	-1,7	-0,8	-2,0	-0,6
Diverse kapacitetsomkostninger	-3,4	-2,1	-2,8	-2,7	-5,5	-3,1
Kont. kapacitetsomkostninger i alt	-25,1	-19,5	-18,2	-23,6	-41,5	-19,9
Afskrivninger bygninger	-4,3	-2,2	-7,2	-2,6	-5,0	-1,8
Afskrivninger inventar	-7,3	-4,7	-10,8	-9,1	-7,6	-8,5
Leje af driftsbygninger	-1,1	-6,5	0	0	0	0
Forrentning af bunden kapital	-5,8	-6,3	-5,0	-7,9	-4,5	-6,3
Kapitalomkostninger i alt	-18,6	-19,7	-23,1	-19,6	-17,1	-16,6
Årets resultat	-9,4	4,3	-11,0	-12,7	-14,0	-15,3
Nøgletal						
Krav til dækningsbidrag	43,6	39,2	41,3	43,2	58,6	36,4
Afskrivninger	11,6	6,9	18,0	11,7	12,6	10,3
Arbejdsomkostninger	15,9	12,6	10,5	14,2	25,0	12,9
Bunden kapital pr. årshøne	193	182	305	225	155	150
Gns. betalt rente	3,2%	3,5%	1,7%	3,5%	2,9%	4,2%
Resultatkorrektur med 4 pct. rente	-1,9	-0,9	-7,2	-1,1	-1,7	0,3
Afkastningsgrad	-1,9%	-	-2,0%	-4,2%	-6,1%	-6,0%
Kr. pr. indsat høne	38,9	41,6	38,2	37,9	-	37,1
Kr. pr. kg internt overført korn	-	1,32	1,63	-	-	1,3

Business Check Æg 2013

Skrabeæg- og frilandsproduktion - opgjort pr. årshøne

	<i>Skrab</i>		<i>Friland</i>
Løbenummer	6	7	8
Salg af æg	234,5	185,9	232,0
Køb af hønniker	-45,5	-37,8	-57,9
Besætningsforskydning	5,9	-8,2	13,3
Andet	0,4	0,5	1,1
Bruttoudbytte i alt	195,3	140,4	188,5
Korn	-34,5	-40,7	0
Færdigblanding	-89,1	-70,9	-108,1
Dyrlæge og medicin	-4,9	-1,8	-3,5
Diverse vedr. husdyr	-3,3	-4,5	-1,9
Stykomkostninger i alt	-131,8	-117,9	-113,4
Dækningsbidrag	63,5	22,5	75,0
Energi	-3,1	-5,7	-2,4
Vedligehold	-1,2	-1,2	-2,8
Lønomsomkostninger	-15,7	0	-1,1
Ejer aflønning	-3,1	-17,2	-18,8
Forsikringer	-1,5	-3,6	-2,5
Diverse kapacitetsomkostninger	-3,1	-1,1	-5,1
Kont. kapacitetsomkostninger i alt	-27,7	-28,7	-32,7
Afskrivninger bygninger	-4,9	-5,5	-3,3
Afskrivninger inventar	-6,9	-13,1	-7,5
Leje af driftsbygninger	0	0	-2,8
Forrentning af bunden kapital	-12,4	-6,8	-7,5
Kapitalomkostninger i alt	-24,1	-25,3	-21,1
Årets resultat	11,7	-31,4	21,2
Nøgletal			
Krav til dækningsbidrag	51,8	54,0	53,9
Afskrivninger	11,8	18,5	10,9
Arbejdsomkostninger	18,8	17,2	19,9
Bunden kapital pr. årshøne	353	288	215
Gns. betalt rente	3,5%	2,4%	3,5%
Resultatkorrektion med 4 pct. rente	-1,8	-4,7	-1,1
Afkastningsgrad	6,8%	-8,6%	13,3%
Kr. pr. indsat høne	41,4	35,9	34,6
Kr. pr. kg internt overført korn	1,56	1,53	-

Business Check Æg 2013

Økologisk ægproduktion - opgjort pr. årshøne

Løbenummer	Gns.	9	10	11	12	13	14	15	16
Salg af æg	342,7	330,9	382,8	365,6	324,2	338,3	341,9	340,4	276,9
Køb af hønniker	-65,8	-70,1	-74,1	-69,2	-69,9	-69,8	-47,8	-34,2	-64,8
Besætningsforskydning	-1,3	4,3	0	3,3	10,3	0	-26,0	-32,5	11,3
Andet	-1,6	0,7	2,4	10,9	0	4,3	0	0	1,8
Bruttoudbytte i alt	274,0	265,9	311,1	310,6	264,6	272,9	268,1	273,7	225,2
Korn	-19,3	-67,1	-9,3	-75,8	-27,5	-6,7	-66,4	0	0
Færdigblanding	-155,6	-79,6	-178,5	-107,0	-120,0	-158,1	-92,0	-154,1	-118,8
Dyrlæge og medicin	-1,0	-0,1	-2,3	-0,6	-0,9	-3,8	-1,1	-0,8	-0,3
Diverse vedr. husdyr	-5,5	-3,1	-9,7	-6,5	-7,1	-0,3	-5,3	-8,5	-8,2
Stykomkostninger i alt	-181,5	-149,8	-200,7	-189,9	-155,5	-170,4	-164,8	-163,5	-127,3
Dækningsbidrag	92,5	116,0	110,4	120,7	109,1	102,5	103,4	110,3	97,9
Energi	-5,1	-2,7	-2,7	-3,3	-5,0	-3,3	-13,7	-7,9	-5,1
Vedligehold	-7,0	-2,4	-10,9	-4,4	-11,1	-14,0	-5,3	-11,3	-12,6
Lønomsomkostninger	-14,8	-20,8	-21,9	-22,9	-4,9	-33,8	-37,5	-10,3	-31,0
Ejer aflønning	-24,8	-6,3	-6,3	-18,8	-13,3	-11,8	-3,8	-33,3	-47,6
Forsikringer	-2,4	-1,5	-1,3	-2,0	-2,0	-1,4	-3,8	-3,7	-1,8
Diverse kapacitetsomkostninger	-9,2	-4,3	-4,2	-8,6	-5,3	-3,5	-5,0	-8,3	-20,4
Kont. kapacitetsomkostninger i alt	-63,3	-37,8	-47,2	-60,0	-41,6	-67,9	-69,0	-74,9	-118,5
Afskrivninger bygninger	-8,5	-11,6	-3,3	-10,7	-13,7	-13,3	-6,4	-12,9	-3,3
Afskrivninger inventar	-8,9	-11,7	-1,9	-13,7	-22,7	-10,3	-13,3	-16,8	-15,3
Leje af driftsbygninger	-4,3	0	-31,1	0	0	0	-6,0	0	0
Forrentning af bunden kapital	-11,6	-13,8	-1,7	-17,9	-18,6	-5,2	-10,9	-19,5	-11,3
Kapitalomsomkostninger i alt	-33,9	-37,0	-38,0	-42,3	-55,0	-28,8	-36,7	-49,3	-30,0
Årets resultat	-4,7	41,2	25,2	18,4	12,5	5,8	-2,3	-13,9	-50,6

Nøgletal

Løbenummer	Gns.	9	10	11	12	13	14	15	16
Krav til dækningsbidrag	97,2	74,9	85,2	102,3	96,6	96,6	105,7	124,2	148,5
Afskrivninger	17,4	23,2	5,2	24,4	36,4	23,6	19,8	29,7	18,6
Arbejdsomkostninger	39,7	27,1	28,2	41,7	18,3	45,6	41,3	43,6	78,6
Bunden kapital pr. årshøne	341	384	102	512	476	298	312	525	224
Gns. betalt rente	3,2%	3,6%	1,7%	3,5%	3,9%	1,8%	3,5%	3,5%	5,1%
Resultatkorrektion med 4 pct. rente	-2,9	-1,6	-2,4	-2,6	0,0	-6,7	-1,6	-2,8	2,4
Afkastningsgrad	2,0%	14,3%	-	7,1%	6,5%	3,7%	2,8%	1,1%	-17,5%
Kr. pr. indsat høne	70,0	70,1	65,8	68,0	69,9	65,9	71,7	68,5	62,8
Kr. pr. kg internt overført korn	-	2,13	1,80	2,30	2,38	1,90	2,36	-	-

Business Check Æg 2013

Rugeægsproduktion - opgjort pr. årshøne

Løbenummer	Gns.	17	18	19	20	21	22
Salg af æg	265,9	301,2	241,9	265,1	280,0	235,6	271,5
Køb af hønniker	-78,3	-60,4	-121,6	-63,0	-71,6	-81,9	-71,4
Besætningsforskydning	16,1	-6,9	89,5	-12,2	1,6	14,0	10,6
Andet	10,5	6,8	11,2	22,2	11,5	0	11,6
Bruttoudbytte i alt	214,2	240,6	221,0	212,1	221,5	167,7	222,3
Korn	-35,0	-47,6	-39,7	-31,3	-19,9	-18,1	-53,3
Færdigblanding	-77,2	-76,0	-61,9	-84,2	-93,4	-73,8	-74,2
Dyrlæge og medicin	-0,1	0	0	0	0	-0,2	-0,7
Diverse vedr. husdyr	-4,3	-2,5	-8,7	-6,5	-3,0	-1,4	-3,6
Stykomkostninger i alt	-116,6	-126,0	-110,3	-122,0	-116,2	-93,6	-131,7
Dækningsbidrag	97,6	114,6	110,7	90,2	105,3	74,1	90,6
Energi	-4,9	-4,4	-4,3	-6,6	-6,4	-2,6	-5,2
Vedligehold	-6,0	-6,5	-8,2	-9,6	-3,0	-2,1	-6,4
Lønomsomkostninger	-10,2	-9,9	-13,0	-10,7	-10,9	-13,3	-3,3
Ejersflønning	-15,5	-22,5	-13,6	-11,5	-22,1	-2,5	-20,8
Forsikringer	-1,5	-1,0	-2,1	-1,7	-1,1	-2,0	-1,1
Diverse kapacitetsomkostninger	-3,9	-3,5	-4,5	-3,6	-4,4	-3,3	-4,2
Kont. kapacitetsomkostninger i alt	-42,0	-47,9	-45,7	-43,7	-48,0	-25,9	-40,9
Afskrivninger bygninger	-10,1	-12,5	-6,7	-8,6	-11,3	-5,1	-16,6
Afskrivninger inventar	-7,4	-6,1	-7,0	-8,7	-9,4	-10,2	-5,6
Leje af driftsbygninger	0	0	0	0	0	0	0
Forrentning af bunden kapital	-10,1	-3,1	-14,7	-1,7	-13,3	-15,5	-12,5
Kapitalomkostninger i alt	-28,1	-21,7	-28,4	-19,1	-34,0	-30,7	-34,7
Årets resultat	27,5	45,1	36,6	27,4	23,3	17,5	15,1

Nøgletal

Løbenummer	Gns.	17	18	19	20	21	22
Krav til dækningsbidrag	70,1	69,5	74,1	62,8	82,0	56,6	75,6
Afskrivninger	17,5	18,6	13,7	17,4	20,7	15,3	22,2
Arbejdsomkostninger	25,7	32,4	26,6	22,2	33,0	15,8	24,1
Bunden kapital pr. årshøne	356	260	376	170	444	529	357
Gns. betalt rente	2,6	1,2%	3,9%	1,0%	3,0%	2,9%	3,5%
Resultatkorrektio n med 4 pct. rente	-3,9	-7,3	-0,3	-5,1	-4,4	-5,7	-1,8
Afkastningsgrad	10,6%	18,5%	13,7%	17,1%	8,3%	6,2%	7,7%
Kr. pr. indsat høne	68,6	53,9	108,1	-	55,2	57,1	-
Kr. pr. kg internt overført korn	-	1,56	-	1,56	1,56	1,50	1,56

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG P/S

Agro Food Park 15 +45 8740 5000
DK 8200 Aarhus N vfl.dk

